

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3714/2548

นายอำนาจ ศรีเล็กดีโจทก์ นางดาริกา ศรีเล็กดีจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1469

ย่อ / หลักกฎหมาย

โจทก์ยอมให้จำเลยมีชื่อร่วมในบัญชีเงินฝากของธนาคารซึ่งยื่นคำขอเปิดระหว่างที่โจทก์และจำเลยเป็นคู่สมรส โดยโจทก์ตกลงยกเงินฝากที่เป็นสินส่วนตัวของโจทก์ในบัญชีดังกล่าวจำนวน 7,500,000 บาท ให้แก่จำเลย จึงเป็นสัญญาเกี่ยวกับทรัพย์สินระหว่างที่เป็นสามีภริยากัน ซึ่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1469 ให้สิทธิสามีหรือภริยาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งบอกล้างสัญญาได้ ดังนั้น เมื่อโจทก์ได้บอกล้างนิติกรรมการให้เงินต่อจำเลย ซึ่งเป็นการกระทำในระหว่างที่ยังเป็นสามีภริยากันอยู่ จึงเป็นการใช้สิทธิบอกล้างตามบทบัญญัติดังกล่าว อันเป็นบทบัญญัติที่มุ่งคุ้มครองสิทธิของคู่สมรสโดยทั่วไปที่ได้ทำสัญญาเกี่ยวกับทรัพย์สินกันไว้ในระหว่างสมรส โดยตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของความเสนหาหรือเหตุอื่นใดอันทำให้ตนต้องเสียประโยชน์ มิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบหรือถูกข่มเหงโดยไม่ชอบธรรม เหตุแห่งการบอกล้างนั้นจึงขึ้นอยู่กับความพอใจของผู้ให้ เมื่อโจทก์ซึ่งเป็นผู้ให้ไม่พอใจจำเลย โจทก์ยอมใช้สิทธิบอกล้างนิติกรรมได้ ไม่ใช่การใช้สิทธิโดยไม่สุจริต

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์กับจำเลยเป็นสามีภริยากันโดยชอบด้วยกฎหมาย ต่อมาจำเลยกระทำการเป็นปฏิปักษ์ต่อการเป็นสามีภริยากับโจทก์อย่างร้ายแรงขนาดเดือดร้อนเกินควร และจงใจละทิ้งร้างโจทก์ไปเกินกว่า 1 ปี ก่อนฟ้องคดีโจทก์มอบอำนาจให้ทนายความมีหนังสือบอกกล่าวให้จำเลยไปจดทะเบียนหย่า บอกล้างนิติกรรมสัญญาเกี่ยวกับทรัพย์สินทุกประเภทและให้คืนสินส่วนตัวให้โจทก์ จำเลยได้รับหนังสือบอกกล่าวโดยชอบแล้ว ขอให้ศาลพิพากษาให้โจทก์หย่าขาดจากจำเลย ให้จำเลยคืนสินส่วนตัวสมุดบัญชีเงินฝากประจำและเงินฝากประจำของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาบางเขน บัญชีเลขที่ 047 - 2 - 121778 จำนวนเงิน 17,695,351.86 บาท พร้อมดอกเบี้ยในบัญชีเงินฝากถึงวันที่ส่งเงินคืนแก่โจทก์ โดยไปถอนการอายัดและลงชื่อถอนเงินให้โจทก์ตามระเบียบปฏิบัติของธนาคารร่วมกับโจทก์ หากจำเลยไม่ไป ให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาขอออกสมุดเงินฝากประจำเล่มใหม่และแสดงเจตนาถอนเงินแทนจำเลย หากไม่สามารถกระทำได้ให้จำเลยชดใช้เงินพร้อมดอกเบี้ยจำนวนดังกล่าวแก่โจทก์จนครบถ้วน ให้จำเลยคืนสินส่วนตัว สร้อยคอทองคำสุโขทัยหนัก 6 บาท ประเมินราคา 50,000 บาท พระเครื่องสมเด็จพระเจ้าตากนารุ่น 7 เลี่ยมทองสามชั้นหนัก 1 บาท ประเมินราคา 100,000 บาท พระผงสุพรรณเลี่ยมทองหนัก 1 บาท ประเมินราคา 400,000 บาท พระสมเด็จจักรพรรดิรุ่นใหม่เลี่ยมทองหนัก 2 บาท ประเมินราคา 20,000 บาท สร้อยข้อมือทองคำสลักชื่อโจทก์หนัก 2 บาท ประเมินราคา 10,000 บาท นาฬิกาข้อมือยี่ห้อเซนิต 2 เรือน ประเมินราคา 60,000 บาท หากรายการใดจำเลยไม่คืนให้ชดใช้เงินตามราคาประเมินราคาทรัพย์สินแต่ละรายการแก่โจทก์ ให้จำเลยแบ่งสินสมรสโฉนดที่ดินเลขที่ 137137 พร้อมทาว์นเฮาส์ 2 ชั้น 1 คูหา เลขที่ 99/81 ถนนรัชดาภิเษก แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร โดยการประมูลราคาระหว่างโจทก์จำเลยก่อน ถ้าหากโจทก์หรือ

จำเลยไม่สามารถประมวลได้ให้นำทรัพย์สินดังกล่าวขายทอดตลาดนำเงินแบ่งแก่โจทก์และจำเลยคนละครึ่ง จำเลยให้การว่า โจทก์ยกเงินฝากประจำให้แก่จำเลย ส่วนพระเครื่อง พระผงสุพรรณและสร้อยคอทองคำเป็นสินสมรส สร้อยข้อมือจำเลยไม่ได้เก็บรักษาไว้ จำเลยเก็บเพียงนาฬิกาของโจทก์ นอกนั้นเป็นทรัพย์สินที่โจทก์ให้จำเลยโดยเสนหา โจทก์เรียกคืนได้เฉพาะนาฬิกาและโฉนดที่ดินพร้อมสิ่งปลูกสร้างเท่านั้น ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยคืนสินส่วนตัว สมุดบัญชีเงินฝากประจำและเงินฝากประจำธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาบางเขน บัญชีเลขที่ 047 - 2 - 121778 จำนวนเงิน 15,561,205.48 บาท แก่โจทก์ โดยให้จำเลยไปถอนการอายัดและลงชื่อถอนเงินให้โจทก์ตามระเบียบปฏิบัติของธนาคารร่วมกับโจทก์ หากจำเลยไม่ปฏิบัติให้ถือเอาคำพิพากษาเป็นการแสดงเจตนาขอออกสมุดบัญชีเงินฝากประจำเล่มใหม่และแสดงเจตนาถอนเงินแทนจำเลยและให้จำเลยคืนนาฬิกาข้อมือยี่ห้อเซนิท 2 เรือน ให้แก่โจทก์ ส่วนคำขออื่นนอกจากนี้ให้ยก ค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความให้เป็นพับ จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ จำเลยฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีเยาวชนและครอบครัววินิจฉัยว่า "พิเคราะห์แล้ว ข้อเท็จจริงฟังเป็นยุติโดยคู่ความมิได้ฎีกาโต้แย้งว่า โจทก์และจำเลยจดทะเบียนสมรสกันเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2536 โดยไม่มีบุตรด้วยกัน ก่อนจดทะเบียนสมรส โจทก์ได้รับมรดกที่ดินจากบิดามารดา ต่อมาโจทก์ได้ขายที่ดินมรดกแล้วนำเงินฝากเข้าบัญชีเงินฝากประจำเลขที่ 047 - 2 - 121778 ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาบางเขน ซึ่งเปิดบัญชีร่วมระหว่างโจทก์และจำเลยตามคำขอเปิดบัญชีเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2539 เอกสารหมายเลข จ.2 โดยเงินฝากในบัญชีดังกล่าวมียอดต้นเงินฝากสุทธิ 15,561,205.48 บาท อันเป็นสินส่วนตัวของโจทก์ซึ่งตามรายงานกระบวนการพิจารณาฉบับลงวันที่ 26 ธันวาคม 2543 คู่ความทั้งสองฝ่ายแถลงรับกันว่า โจทก์ให้เงินสินส่วนตัวดังกล่าวแก่จำเลยเป็นจำนวนเงิน 7,500,000 บาท และโจทก์ได้บอกกล่าวนิติกรรมการให้เงินจำนวนนี้ต่อจำเลยแล้ว มีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยว่า การใช้สิทธิบอกกล่าวนิติกรรมการให้เงินจำนวนดังกล่าวของโจทก์ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1469 เป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริตหรือไม่ จำเลยฎีกาว่าโจทก์เป็นผู้ตั้งร่างจำเลย การใช้สิทธิบอกกล่าวดังกล่าวจึงเป็นการใช้สิทธิโดยไม่สุจริต โจทก์จึงไม่มีสิทธิบอกกล่าวนิติกรรมการให้ทรัพย์สินต่อจำเลย เห็นว่า การที่โจทก์ยอมให้จำเลยมีชื่อร่วมในบัญชีเงินฝากประจำเลขที่ 047 - 2 - 121778 ของธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) สาขาบางเขน ซึ่งยื่นคำขอเปิดเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2539 ระหว่างที่โจทก์และจำเลยเป็นคู่สมรสกันอยู่ โดยโจทก์แถลงรับว่าโจทก์ตกลงยกเงินฝากที่เป็นสินส่วนตัวของโจทก์ในบัญชีดังกล่าวจำนวน 7,500,000 บาท ให้แก่จำเลย ข้อตกลงดังกล่าวจึงเป็นสัญญาเกี่ยวกับทรัพย์สินที่โจทก์และจำเลยได้ทำไว้ต่อกันในระหว่างเป็นสามีภริยากัน ซึ่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1469 บัญญัติให้สิทธิสามีหรือภริยาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งสามารถใช้สิทธิบอกกล่าวสัญญาดังกล่าวได้ภายในเวลาใดที่เป็นสามีภริยากันอยู่หรือภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ขาดจากการเป็นสามีภริยากันก็ได้ แต่การบอกกล่าวดังกล่าวไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิของบุคคลภายนอกผู้ทำการโดยสุจริต ดังนั้น เมื่อปรากฏข้อเท็จจริงตามที่โจทก์และจำเลยแถลงรับกันต่อมาว่า โจทก์ได้บอกกล่าวนิติกรรมการให้เงินจำนวน 7,500,000 บาท ต่อจำเลยแล้ว ซึ่งการบอกกล่าวดังกล่าวเป็นการกระทำในระหว่างที่โจทก์จำเลยยังเป็นสามีภริยาโดยชอบด้วยกฎหมายกันอยู่ การบอกกล่าวดังกล่าวจึงเป็นการใช้สิทธิบอกกล่าวตามบทบัญญัติกฎหมายดังกล่าว อันเป็นบทบัญญัติที่มุ่งคุ้มครองสิทธิของคู่สมรสโดยทั่วไปที่ได้ทำสัญญาเกี่ยวกับทรัพย์สินกันไว้ในระหว่างสมรส โดยตก

อยู่ภายใต้อิทธิพลของความสนใจหรือเหตุอื่นใดอันทำให้ตนต้องเสียประโยชน์ มิให้ถูก
เอาผิดเอาเปรียบหรือถูกข่มเหงโดยไม่ชอบธรรม โดยเหตุแห่งการบอกลานั้นจึงขึ้นอยู่กับ
ความพอใจของผู้ให้ เมื่อโจทก์ซึ่งเป็นผู้ให้ไม่พอใจจำเลย โจทก์ยอมใช้สิทธิบอกลำนิตกรรมการ
ให้เงินดังกล่าวแก่จำเลยได้ ตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จึงไม่ใช่การใช้สิทธิโดยไม่สุจริต
ดังที่จำเลยอ้าง ที่ศาลอุทธรณ์แผนกคดีเยาวชนและครอบครัวพิพากษามา ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย
ฎีกาจำเลยฟังไม่ขึ้น" พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

สดศรี สัตยธรรม · วิรัช ลิ้มวิชัย · วสันต์ ตริสุวรรณ

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/3714/2548>